

A CERDEIRA BRAVA

UNHA ÁRBORE POLIVALENTE E DE CALIDADE

XACOBE FEIJOO LAMAS

**A CERDEIRA BRAVA,
PRUNUS AVUM, É UNHA
ÁRBORE DE TALLA MEDIA A
GRANDE, XA QUE ACADA OS
25 M.**

**XUNTO COA NOGUEIRA E
O CASTIÑEIRO, FORMA O
TRÍO DAS FRONDOSAS
AUTÓCTONAS CADUCIFOLIAS
DAS QUE SE OBTEÑEN
PRODUCCIÓN DE MAIOR
CALIDADE E VALORACIÓN
NO MERCADO. Ó IGUAL CA
ELAS, TEN POSIBILIDADE
DE APROVEITAMENTO MIXTO
DE FROITO E MADEIRA.**

A súa folla é simple, alterna e caediza e o froito de tipo drupáceo, moi do gusto das aves, que axudan á dispersión da especie. Frorece na primavera ou no verán, dependendo das condicións locais.

Dende o punto de vista botánico comparte familia con outras especies silvestres galegas, abeleiras, espiños, pereiras bravas, e tamén especies domésticas de producción froiteira como maceiras ou nespereiros.

É unha clara candidata para reforestar as superficies agrícolas de máis calidade que, no actual modelo agrícola productivista, vanse abandoñando pola falta de rendibilidade económica. É unha excelente opción para reincorporar esas terras ó desenvolvemento rural, á creación de riqueza estrutural.

Dende un enfoque estrictamente ambiental hai que pensar que a mellor forma de manter a fertilidade dun solo de calidade, salvagardándoo para as xeracións futuras cando non se prevé nel o aproveitamento agrícola a

medio plazo, é mediante o establecemento dunha cuberta arbórea. Certamente que será diferente en función das características concretas de cada solo.

A cuberta arbórea protexe a terra da erosión hídrica e máis eólica, favorece a evolución do solo pola acción física, química e biolóxica das raíces e capitalizao de materia orgánica. Recicla

os nutrientes minerais dentro do ecosistema, fixa CO₂, en fin, a cuberta arbórea xera toda unha cadea de externalidades ambientais positivas, infinitamente maiores que as que renderían esas terras abandoñadas á dinámica do mato, como calquera galego pode comprobar botando unha ollada a calquera dese millón de hectárea que temos abandoñadas hoxendía.

AS SILVAS E OS FENTOS: INDICADORES DUN SOLO IDEAL PARA A CERDEIRA

Dende o punto de vista ecolóxico non forma masas puras, aparece misturado cos carballos nas fragas e, en xeral, coas formacións arbóreas evolucionadas na sucesión vexetal. Cómpre de solos profundos, húmidos e ben drenados. Nelas condicións vexeta e medra con gran vigor, pero, resaltase, precisa solos de calidade.

Solos onde aparezan silvas, fentos e rexenerado de carballo indican boa fertilidade e aptitude para a cerdeira, mentres que aqueles onde estén ausentes e predominen uces e toxos serán, maioritariamente, desfavorables.

En solos rochosos, secos, empoxa-

dos ou poco profundos, con profundidade explorable polas raíces inferiores ó medio metro, ou naqueles con síntomas de degradación é mellor optar por outra especie máis frugal, por exemplo bidueiros. Vive nos solos acedos e soporta a caliza cando é de procedencias adaptadas.

Esta planta non soporta a cuberta de sombra, por iso deberase plantar a plena luz. Atura ben o frío, poidendo plantarse en calquera montaña galega, aínda que as xeadas tardías axan as frores. Isto é importante se o fin fora a produción mixta, tendo de escollerse nese caso unha variedade de floración tardía.

OS COIDADOS QUE REQUERE A CERDEIRA

Para facer unha plantación de cerdeira o primeiro é estudiarmos as características do solo da finca. De non axustarse ó anteriormente dito é mellor desistir e plantar outra especie

A MADEIRA DE CERDEIRA: OUTRO ESLABÓN DO EMPREGO RURAL

Amais do posible aproveitamento froiteiro en plantacións mixtas, a cerdeira brava produce unha das madeiras de frondosa más apreciada.

O seu valor ven dado polas súas excelentes cualidades estéticas e tecnolóxicas, tanto como madeira maciza como en chapa decorativa e contrachapado. Especialmente valorada é a madeira da raíz cando amosa vetas decorativas características.

Emprégase na fabricación de mobles, ebanistería e tornería. Permite, por tanto, iniciar unha longa cadea de transformación, con adiccción de valor en cada chanzo, ó tempo que crea emprego sostido e maioritariamente rural.

máis adaptada, evitando problemas que aparecerían posteriormente.

Poderíanse plantar misturadas con carballos, bidueiros ou outras especies, ou en grupos no medio de reposoacións de coníferas naquelas situaciones onde apareceran solos de maior calidad.

O número de plantas por hectárea oscilaría entre 600 e 1100. Utilizaríase planta dun ou dous zumes, controlando a competencia herbácea e do mato os primeiros anos, así como os posibles danos de animais de caza, xa que teñen pola cerdeira unha gran querencia.

Os coidados estarían relacionados coas tallas de formación e as podas. As tallas consisten na eliminación de dobles guías e pólas demasiado grosas ou verticalizadas. A finalidade é a formación dunha única guía.

As podas consisten na eliminación das pólas inferiores para mellorar a calidad da troza basal da árbore. Pode empezar cando a cerdeira teña 6 m de altura, podándose ata a metade do tronco, xa que a cerdeira admite podas más enérgicas que as outras especies forestais.

Para o cultivo mixto, aquel que busca combinar producións froiteiras e madereiras, precisaríase o enxerto con púas productoras de cereixa de calidad. A produción estrictamente

froiteira esixiría formulamentos agro-nómicos, cun uso e manexo intensivo distinto da filosofía forestal (manexos extensivos fronte a intensivos e baixo consumo de insumos).

Poderíase enxertar a partir de 2 m de altura, para obter unha troza basal de madeira de calidade. Para isto é conveniente asesorarse no viveiro, pois a cerdeira ten un comportamento bastante complexo na polinización e na interacción dos patróns e pugas, esta última pola diferenza de vigor que soen amosar nas diferentes localizacións climáticas e edáficas.

GLOSARIO

- Drupáceo: tipo de froito carnoso procedente dun só carpelo, cun óso no seu interior.
- Edáfico: relativo ó solo.
- Guía: tallo principal dunha árbore.
- Patrón: nun enxerto é a planta que aporta o sistema reticular, ou raíces, e a porción de tallo sobre a que se enxerta a puga.
- Puga: Nun enxerto é a porción de planta que se enxerta no patrón. Da púa sairán os froitos.
- Zume: Un período de crecemento asimilable a un ano.

PRODUCCIÓN DE PLANTA FORESTAL
Especialidade en frondosas, castiñeiro híbrido, nogueras, carballos, acevros
PLANTA FROITEIRA ENXERTADA
ABONOS ESPECIAIS E FITOSANITARIOS
EQUIPOS PROTECCIÓN DE PLANTAS, tesoreras, motoserras, desbouzadores,...

MADEIRAS TRATADAS, postes, caselos, cerramentos, entitoramentos, pasarelas, sinalamentos

PROXECTOS E ENXEÑERÍA FORESTAL
Xestión de axudas Unión Europea
SERVICIOS AGROFORESTAIOS
PLANTACIÓN FORESTAL, ROTURACIÓNES
AGRARIAS TRATAMENTOS SELVÍCOLAS,
MANTENIMIENTOS: limpezas, podas, abonados, tratamentos fitosanitarios (pragas, enfermedades)